

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunere legislativă privind abrogarea pct. 2 de la litera A din Anexa nr. 1, pentru completarea Anexei nr. 2, precum și pentru modificarea pct. 5 din Anexa nr. 3 din Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006.

Prin ordinul nr. 673/2019 privind aprobarea cotelor de recoltă pentru unele specii de faună de interes cinegetic la care vânătoarea este permisă, s-a aprobat de către Ministerul Apelor și Pădurilor o cotă de recoltă de 609 exemplare pentru capră neagră pentru perioada 15 mai 2019-14 mai 2020.

Capra-neagră este o specie emblematică pentru Carpați și România, care a avut în trecut, în anii '50, statut de monument al naturii. Cu toate acestea, din unele zone a fost vânată și braconată până la dispariție, pentru a fi ulterior reintrodusă, cum e cazul Munților Rodnei.

La ora actuală, din cauză că în restul Europei capra neagră este o specie abundentă, datorită înmulțirii libere din cauza lipsei prădătorilor naturali (lupul și râsul) ea nu mai este o specie protejată în Europa. Spre deosebire de restul Europei, populația de capre negre din România este ținută sub control în mod natural de către prădătorii naturali, ceea ce a dus la menținerea efectivelor în jurul cifrei de 6000 exemplare. Dată fiind această situație, specia ar trebui să fie una protejată în România, ca parte a zestrei naționale a țării cu cea mai bogată biodiversitate din Uniunea Europeană. Ea este protejată la ora actuală numai în zonele unde vânătoarea este interzisă, cum ar fi parcurile naționale.

Integrarea României în Uniunea Europeană a însemnat și armonizarea legislației în privința conservării naturii, iar capra neagră este victima unui paradox, deoarece ruda sa vest-europeană este abundentă, ea nu se mai află pe lista speciilor protejate în Europa și deci nici în România. Din acest motiv ea nu a mai fost listată printre speciile strict protejate nici în țara noastră, așa cum fusese înainte de armonizare. În Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, care transpune și Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice, capra neagră este menționată în **Anexa 5A Specii de plante și de animale de interes comunitar a căror prelevare din natură și exploatare fac obiectul măsurilor de management.**

Capra neagră ar trebui să-și redobândească statutul de specie protejată în România, tocmai pentru că avem exemple de unde lipsa acestui statut a dus la dispariția ei iar populația se află în declin. În perioada de după război, capra neagră a avut un declin foarte puternic în România, dispărând din unele masive montane, iar în perioada comunistă a început o acțiune intensă de populare. După 1989, odată cu apariția vânătorilor străini, a început un nou declin al caprei negre, inclusiv cu dispariția din anumite zone (ex. Munții Rodnei).

Este greu la ora actuală să avem o imagine exactă asupra efectivelor populaționale de capră neagră la nivel național, în lipsa unor studii și a unor metodologii validate științific. Datele pe care sunt stabilite cotele de recoltă sunt centralizate de la gestionarii fondurilor de vânătoare, care le fac în baza unor observații punctuale și sporadice, fără o metodă validată oficial și/sau științific. Conform acestor date centralizate de către autoritate, populația caprelor negre din România este în creștere, de la 6722 exemplare în 2005, la 8158 exemplare în 2019, în timp ce efectivele optime au fost stabilite la 6174 exemplare, fără să se știe în baza a ce studii. Aceste date sunt însă contestate de către organizațiile de mediu. La evaluări paralele făcute de către acestea, în anumite zone s-au identificat doar 25% din populațiile evaluate de către gestionarii fondurilor de vânătoare și însușite de către autoritate. Studiind statistic evaluările este clar că acestea au serioase probleme, din moment ce apar fluctuații foarte mari, care depășesc orice evoluție naturală a speciei. Este imposibil de explicat cum populația de capre negre dintr-un județ (Vâlcea) a crescut cu aproape 500 de exemplare în 7 ani, de la 759 exemplare în 2011 la 1225 exemplare în 2018, în condițiile în care în aceeași perioadă în județ s-au vânat 250 exemplare iar înainte de 2011 populația s-a menținut stabilă în jurul a 700 - 800 exemplare. Sau cum aproape se dublează de de la un an la altul populația unui singur fond de vânătoare. Sau de ce apar diferențe foarte mari între evaluări, cote și realizări de la un gestionar la altul, la preluarea gestiunii fondurilor de vânătoare. Ar trebui realizată o evaluare obiectivă, de către instituții și organizații independente, bazată pe studii și metode fundamentate științific, și numai după obținerea rezultatelor acestora să se stabilească **măsurile de management** pentru această specie.

Cotele de recoltă aprobate în baza acestor evaluări sunt și ele în continuă creștere, de la 145 exemplare în sezonul 2011-2012, la 609 exemplare în sezonul 2019-2020. Statistic se observă aceleași discordanțe și fluctuații de la un gestionar la altul, de la un an la altul. Cum se explică faptul că în județele Vâlcea și Gorj unde s-au aprobat cele mai mari cote (21% respectiv 17% din total) au fost evaluate doar 15%, respectiv 5% din populație în timp ce județele cu cele mai mari populații, Argeș și Hunedoara, cu câte 17%, au cote de recoltă de numai 14% și 11% din total? Deficiențe sunt și la formulele pe baza cărora se stabilesc cotele. Cum se poate aproba în județul Gorj o cotă de 104 exemplare la o populație de 445?

Din cotele de recoltă s-au vânat efectiv numai o parte, anume între 190 exemplare în sezonul 2005-2006, la 443 exemplare în sezonul 2018-2019. Asta înseamnă între 37% și 82% din cota de recoltă aprobată, ceea ce arată că situația reală din teren este departe de cea prezentată în cifrele oficiale.

La ora actuală capra neagră este protejată doar în parcurile naționale, în zonele de protecție strictă și integrală din parcurile naturale și în rezervațiile naturale unde vânătoarea este interzisă. În același timp există numeroase fonduri de vânătoare care se suprapun total sau parțial cu aceste zone de protecție, fără însă a exista o evidență și diferențiere clare dintre efectivele din zonele de excludere a vânătoriei și cele din afara acestora, și deci nici între cotele de recoltă și animalele vânat. Caprele negre nu au decât granițe naturale și de multe ori exemplarele protejate în zonele de excludere a vânătoriei sunt împușcate în afara sau chiar la marginea acestora. Cele mai multe efective, cele mai multe cote aprobate și cele mai multe capre negre împușcate sunt la ora actuală în fonduri de vânătoare care se suprapun total sau parțial cu parcurile naționale, rezervațiile naturale și alte arii naturale protejate din masivele montane Retezat, Parâng, Făgăraș și Căpățânii-Lorului-Cozia.

Capra neagră se găsește în România în 98 fonduri de vânătoare din 16 județe, administrate de către 62 gestionari, cu cotele împărțite astfel: 35% pe 16 fonduri gestionate de 10 asociații private de vânătoare, 23% pe 40 fonduri gestionate de alte asociații private de vânătoare, 20% pe 21 fonduri gestionate de structuri ale R.N.P. Romsilva, 14% pe 17 fonduri gestionate de asociații de vânătoare afiliate AGVPS, 7% pe 8 fonduri gestionate de către ocoale silvice private și 1% pe două fonduri administrate de către universitățile cu profil silvic. Cei care plătesc tarif de gestionare pentru fondurile cinegetice care se atribuie direct sau tarif de pornire la licitație pentru fondurile cinegetice o fac în funcție de bonitatea fondului, care este între 0,3 și 1 euro/ha pentru pădure, 0,2 euro/ha pentru luciul de apă teren arabil, vii și livezi, 0,1 euro/ha pentru pășuni și islazuri și 0,3 euro/ha pentru gol alpin cu capră neagră și 0,05 euro/ha pentru gol alpin fără capră neagră. Astfel că, gestionarii fondurilor de vânătoare care au capră neagră, vor avea o reducere de cheltuieli cu 0,25 euro/ha pentru golul alpin unde există capră neagră. Tarifele de vânătoare practicate de către gestionarii fondurilor de vânătoare sunt între 1.000 și 3.000 euro/exemplar, ceea ce a însemnat pentru sezonul de vânătoare 2018-2019 venituri totale medii de 800.000 euro. Însă despăgubirile pentru braconaj sunt de 4-8 ori mai mari, între 8000 și 16.000 euro/exemplar, ceea ce ar aduce în continuare o motivație puternică a gestionarilor pentru identificarea cazurilor de braconaj.

Nu în ultimul rând, capra neagră nu reprezintă niciun pericol direct sau indirect pentru oameni, nu produce pagube de niciun fel animalelor domestice și culturilor agricole, având habitatul în zonele stâcoase alpine și subalpine și mai puțin habitatele marginale forestiere din zona subalpină, populația este ținută sub control de către prădătorii naturali care realizează cea mai bună selecție pe cale naturală, fiind astfel un element esențial în conservarea biodiversității, deci nu există altă rațiune pentru vânătoare, decât cea a obținerii trofeelor și a profitului pentru câștiga gestionari din vânătoarea de trofee.

În numele inițiatorilor:

Allen Coliban – Senator USR

Cornel Zănea - Deputat USR

MIHAI GOTIU - senator USR